

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO.8 (31287) ●

● ЧАЦВЕР, 5 сакавіка, 2009

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Літаратура, якая збліжае

Пасольства Кітая перадало ў дар Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі калекцыю кніг **Стар. 2**

Зацікавіла спадчына

Стар. 3

Скарбы з родных ваколіц

Творчасць фальклорнага калектыва “Гасцінец” Ракаўскага цэнтра культуры адзначана Спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Беларусі **Стар. 4**

Зроблена з натхненнем

Юлія Ванеева

Беларускія выданні выклікалі інтарэс на X Вільнюскім кніжным кірмашы.

Усяго на выставе было прадстаўлена каля 400 айчынных выданняў. “Практычна ўсе яны карысталіся попытам, — адзначыў намеснік міністра інфармацыі Беларусі Ігар Лапцёнак, які ўзначальваў дэлегацыю ў Вільнюсе. — Якасць ўзровень нашай прадукцыі высокі, і вільнюская выстава пацвердзіла гэта”.

Сёлета галоўнай тэмай выставы ў Вільнюсе была гісторыя Вялікага княства Літоўскага, агульнае гістарычнае мінулае Літвы, Беларусі, Украіны і Польшчы. Першы дзень быў прысвечаны Беларусі. Для наведвальнікаў форума прайшла прэзентацыя некалькіх беларускіх кнігавыдавецкіх праектаў: першага тома “Вялікага гістарычнага атласа Рэспублікі Беларусь”, двух тамоў Энцыклапедыі Вялікага княства Літоўскага, а таксама выдання “Тарады, мястэчкі і замкі Вялікага княства Літоўскага”.

Сучасныя беларускія школьныя падручнікі, а таксама электронныя навучальныя дапаможнікі прадставіла на выставе выдавецтва Міністэрства адукацыі “Пачатковая школа”.

Ігар Лапцёнак таксама паведаміў, што вялікая калекцыя беларускіх выданняў перададзена пасольству Беларусі ў Літве, а некаторыя кнігі, навучальная літаратура папоўняць літоўскія школьныя бібліятэкі.

Позірк у інфармацыйную будучыню

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук пачалі распрацоўку Стратэгіі развіцця інфармацыйнага грамадства

Аляксей Авяр’янаў

Гаворка ідзе аб канцэпттуальным дакуменце, які вызначае мэты, задачы і прыярытэтныя кірункі развіцця інфарматызацыі ў Беларусі на бліжэйшую перспектыву. У аснову распрацоўкі стратэгіі пакладзены прынцыпы і метадалагічныя асновы пабудовы інфармацыйнага грамадства, прынятыя ў дакументах Сусветных сустрэч на вышэйшым узроўні па пытаннях інфармацыйнага грамадства.

У Міністэрстве сувязі і інфарматызацыі ўжо сфарміравана міжведамасная рабочая група. Адбылася сустрэча з прадстаўнікамі вядучых асацыяцый і кампаній у галіне інфармацыйных тэхналогій, падчас якой абмеркаваны магчымасці ўдзелу ўсіх зацікаўленых бакоў у распрацоўцы стратэгіі.

Развіццё інфармацыйнага грамадства немагчыма без новых тэхналогій

ВЕСТКИ

Песня і музыка як аргумент у дыялогу

Рыгор Нагорны

Канцэрт Прэзідэнцкага аркестра пад кіраўніцтвам Віктара Бабарыкіна і заслужанай артыстка Беларусі Ірыны Дарафеевай з вялікім поспехам прайшоў у польскай Балтыйскай філармоніі імя Фрыдэрыка Шапэна ў Гданьску.

Ірына Дарафеева ў суправаджэнні аркестра выканала песні на беларускай, польскай, рускай і ўкраінскай мовах, у тым ліку з рэпертуару Анны Герман, Маі Крысталінскай, групы “Чэрвонэ гітары”. Прэзідэнцкі аркестр заваяваў глядачоў выкананнем народных беларускіх мелодый у сучаснай аранжыроўцы, а таксама энергічнай інтэрпрэтацыяй у джазавым стылі фрагментаў з “Прывіду оперы” Эндру Лойда Вэбера. Бурныя авацыі выклікала выкананне музыкантамі паланеза “Развітанне з Радзімай” Міхала Клеафаса Агінскага.

У гутарцы Ірына Дарафеева адзначыла, што даўно марыла выступіць у Гданьску. “Мне было прыемна выканаць песню “Рэмедыум” Севярына Краеўскага з рэпертуару групы “Чэрвонэ гітары”, якая была заснавана менавіта ў гэтым горадзе”, — сказала артыстка. Спецыяльна для выступлення ў Гданьску польскі кампазітар Кшыштаф Шараньскі напісаў для Ірыны Дарафеевай песню “Анёлы і снег”. “Калі мы прыехалі ў Гданьск, ішоў снег. Я падумала, што гэта знакавы момант”, — падзялілася думкамі Ірына Дарафеева, дадаўшы, што плануе пашырыць рэпертуар песень на польскай мове.

Па словах генеральнага консула Беларусі ў Гданьску Руслана Есіна, правядзенню падобных культурных акцый спрыяе пазітыўны дыялог, які ўсталяваўся паміж Паморскім ваяводствам і рэгіёнамі Беларусі. “Я рады, што гарадскія і рэгіянальныя ўлады падтрымалі ініцыятыву Генеральнага консульства і Балтыйскай філармоніі ў Гданьску. Дзякуючы гэтаму жыхары польскага Памор’я атрымалі магчымасць азнаёміцца з багатай культурай нашай краіны”, — адзначыў дыпламат.

Ведамі гатовы падзяліцца

Парламентарыі абмеркавалі з кіраўніцтвам Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта перспектывы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы адукацыі і трансферу тэхналогій

Іван Ждановіч

Летась распрацоўкі, зробленыя ў лабараторыях БНТУ, атрымалі каля 30 дыпламаў і 12 медалёў на 25 розных міжнародных выставах. І гэта, як лічыць доктар тэхнічных навук, прафесар Аляксандр Калінічэнка, найлепшае сведчання таго, што ўзровень дасягненняў яго калегаў сапраўды сусветны. Таму і паступае ў БНТУ нямала розных прапаноў ад замежных партнёраў як у сферы адукацыйных паслуг, так і навукі. Адзін з апошніх прыкладаў суп-

рацоўніцтва: ва ўніверсітэце створаны сумесны Беларуска-кітайскі цэнтр у галіне дарожнага будаўніцтва. Хутка запрацуюць яшчэ два цэнтры. Адзін — з Латвіяй, у галіне лазерных тэхналогій. Другі — з Сірыяй, якую цікавяць пытанні трансферу тэхналогій. “Мы праводзім работы, як гаворыцца, на прарэднім краі навукі, выкарыстоўваем самыя сучасныя веды і пры навучанні студэнтаў, і падчас даследаванняў”, — з гонарам дадаў прафесар, праводзячы экскурсію для гасцей па выставе навуковых дасягненняў.

Пры ўваходзе — стэнд з фотаздымкамі пра наведванне БНТУ Нобелеўскім лаўрэатам Жарсам Алфёравым. Менавіта з Беларускага політэха пачынаўся ягоны шлях у вялікую навукі. А потым фізік паехаў вучыцца ў Ленінград, там і застаўся. Цяпер заснаваная яшчэ ў 60-я гады ўніверсітэцкая «Лабараторыя тэхнікі высокіх напружанняў» носіць імя Ж.Алфёрава, і тры яго імяныя стыпендыі атрымліваюць лепшыя студэнты і аспіранты.

Так, навуковы, адукацыйны патэнцыял БНТУ, якому хутка

90 гадоў, прываблівае шматлікіх партнёраў. Парламентарыяў жа ў першую чаргу цікавіла развіццё міжнародных сувязяў. Цяпер тут вучацца каля 800 студэнтаў з 34 замежных краін, у асноўным па кантрактах: плацяць за вучобу самі. Універсітэт сам робіць рэкламу адукацыйных паслуг. Дарэчы, ён уваходзіць у Еўрапейскую асацыяцыю ўніверсітэтаў. Дапамагаюць і былыя выпускнікі, студэнты з замежжа. Вельмі плённым можа быць і супрацоўніцтва ў гэтай сферы з прадстаўнікамі беларускай дыяспары. → **Стар. 2**

Літаратура, якая збліжае

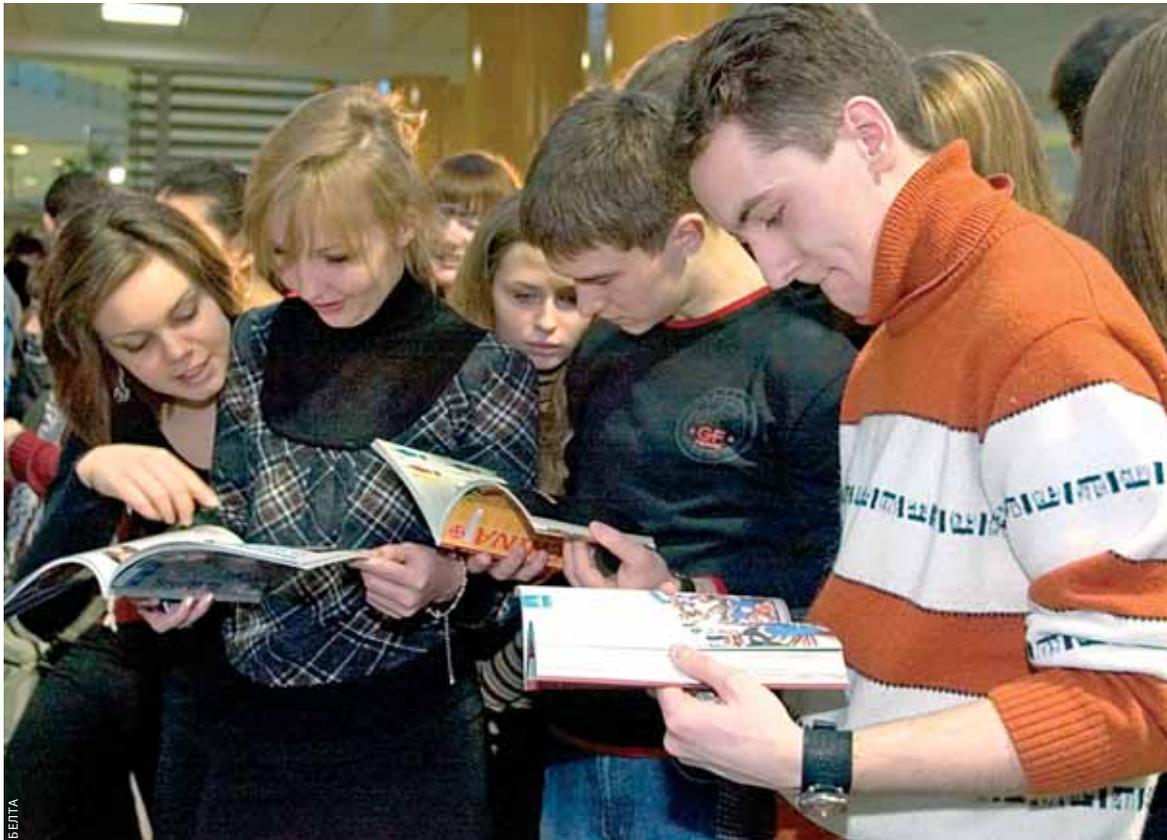
Пасольства Кітая перадало ў дар Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі калекцыю кніг

Аляксей Букчын

Кнігі, усяго каля 600 экзэмпляраў, перададзены ў адпаведнасці з праграмай “Акно ў Кітай”, якую рэалізуюць нацыянальныя бібліятэкі Кітая і Беларусі з 2007 года: тады быў падпісаны мемарандум аб узаемаразуменні. Першую партыю кніг Нацыянальная бібліятэка Беларусі атрымала летась. Гэта выданні па філасофіі, юрыспрудэнцыі, гісторыі, культуры і мастацтве, кодэксы і законы Кітайскай Народнай Рэспублікі. Большасць кніг выдадзена на дзвюх мовах — кітайскай і англійскай, што значна пашырае кола іх карыстальнікаў.

Начальнік аддзела Азіі Міністэрства замежных спраў Беларусі Вадзім Сянюты выказаў упэўненасць, што беларускія чытачы па заслугах ацэняць падарунак. “Кнігі дапамогуць беларусам больш даведацца пра гісторыю, культуру Кітая, сучасныя тэндэнцыі развіцця гэтай краіны”, — сказаў ён.

На цырымоніі перадачы кніг Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Кітая ў Беларусі Лу Гуйчэн адзначыў, што атрымаў вялікае задавальненне ад наведвання На-

Кнігі ад кітайскага пасольства ўжо выклікалі цікавасць сярод чытачоў Нацыянальнай бібліятэкі

цыянальнай бібліятэкі. “З самага пачатку знаходжання ў Беларусі я чуў, што бібліятэку называюць алмазам, і думаў, што гэта назва ўзнікла з-за яе формы. Але цяпер

разумею, што тут сабрана мудрасць беларускага народа і многіх народаў свету”, — сказаў пасол. “Спадзяюся, што літаратура дапаможа нашым народам зблізі-

ца яшчэ больш”, — дадаў ён.

У бліжэйшы час з перададзеных Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі кніг будзе арганізавана тэматычная выстаўка.

Ведамі гатовы падзяліцца

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 1)

Студэнты-замежнікі, з якімі мне давялося размаўляць, важкімі аргументамі “за беларускі дыплом” лічаць не толькі высокі ўзровень нашай адукацыі і меншы яе кошт у параўнанні, скажам, з расійскай. Сацыяльная стабільнасць у краіне, талерантнасць беларусаў, прыязнасць стаўленне да іншазем-

Лазерная ўстаноўка ў адной з лабараторый БНТУ

цаў, урэшце, “спакой на вуліцах” — гэта таксама вельмі важна. Асабліва для бацькоў-спонсараў, якія выпраўляюць дзяцей “у свет па навуку”.

Прарэктар БНТУ Фёдар Раманюк выказаў парламентарыям такую прапанову: разгледзець магчымасць выдзялення дзяржаўных грантаў для навучання ў беларускіх вуні замежных студэнтаў. Вопыт сведчыць, што, уклаўшы грошы ў такую справу, краіна пашырыць у свеце кола сяброў і дзелавых партнёраў.

Парламентарыі станоўча ацанілі той факт, што БНТУ, іншыя вуні краіны адкрыты да шырокага супрацоўніцтва з рознымі навуковымі, навучальнымі ўстановамі за мяжой. Было акрэслена кола пытанняў у сферы міжнароднага супрацоўніцтва вуні, вырашаць якія трэба на дзяржаўным узроўні.

ПОГЛЯД

Ёсць цікавы вопыт

Яніна Сядзельнік

Андрэ Бём сам з Германіі, але ўжо не першы год, як выкладае на філалагічным факультэце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Дарэчы, ён добра гаворыць па-беларуску. У гутарцы Андрэ падзяліўся сваімі ўражаннямі аб нашай краіне.

— Першы раз я патрапіў у Беларусь яшчэ студэнтам у 1996 годзе. У 1997-м таксама была экскурсія, а ўжо ў 1999-м прыехаў сюды на тры семестры па абмену. Вывучаў славянскую філалогію. Потым сам прыязджаў у Беларусь колькі разоў, у Германіі стаў арганізоўваць паездкі для студэнтаў у вашу краіну. У 2004 годзе ў мяне была ў Беларусі трохмесячная практыка — пат-

рапіў сюды па стыпендыі DAAD (Нямецкая служба акадэмічных абменаў). А з 2005 г. я працую ўжо як лектар DAAD. Трохі займаюся перакладамі беларускіх аўтараў. У першую чаргу арыентуюся ў гэтай рабоце на кніжны рынак Германіі. Там вельмі вялікая патрэба менавіта ў літаратуры маладых аўтараў.

— У чым, на ваш погляд, адметнасці беларускай сістэмы адукацыі?

— Яна істотна адрозніваецца ад нямецкай. У Беларусі іншы парадак. Далёка не ўсе немцы паступаюць ва ўніверсітэт адразу пасля школы. Многія паспяваюць яшчэ папрацаваць пасля сярэдне-спецыяльнай адукацыі і толькі потым вырашаюць атрымаць вышэйшую. Немцы менш знаходзяцца пад апекай бацькоў. У Беларусі студэнта-

мі становяцца пераважна ў 17-18 гадоў. У Германіі — у 19 гадоў або яшчэ пазней. Немца цяжэй прымусяць вучыцца, ён сам свядома на гэта ідзе. І ні дэкан, ні выкладчык не можа загадаць: калі студэнт не жадае, гэта ўжо яго цяжкасці. У Беларусі, мне здаецца, школьная сістэма больш выразная, чаго ў Германіі няма.

Магу сказаць, што мне гэта падабаецца, я лічу “школьную сістэму” даволі прымальнай. У Германіі праводзяцца рэформы ўніверсітэцкай адукацыі, сістэма робіцца больш школьнай. Гэта звязана са змяненнем сістэмы адукацыі ў Еўропе ў цэлым. Цяпер вучоба ў Германіі прыкладна складае 6 гадоў. Ідэальна было б сумясціць беларускую і нямецкую сістэмы адукацыі.

Таленты з Прынёманскага краю

Таццяна Вішнеўская

Творчыя калектывы Гродзеншчыны выступілі са справаздачным канцэртм у Палацы Рэспублікі.

40 лепшых калектываў удзельнічалі ў канцэрте, прысвечаным 65-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

А ўсяго ў канцэртнай праграме “Мой край Прынёманскі — маё спрадвечнае каханне” выступіла амаль паўтары тысячы артыстаў. У Палацы

Рэспублікі была адкрыта і выстава сучаснага мастацтва і вырабаў народных майстроў “Натхненне і майстэрства творцаў Панямоння”. На выставе — звыш 200 работ мастакоў, графікаў, скульптараў Гродзеншчыны.

Гэта — і арыгінальныя вырабы з саломкі, лазы, бісера, лепшыя ўзоры ткацтва, гафту (мастацкай вышыўкі), выцінанкі, ганчарнага мастацтва, вырабаў з дрэва і скуры. Дэмастраваліся і вырабы майстраў вядомага шклозавода “Нёман”.

У вырабах з “Нёмана” — веснавы настрой

У чаканні канкурэнтных прапаноў

Валерый Сідорчык

Гомельская і Магілёўская вобласці прымуць удзел у праграмах трансмежнага супрацоўніцтва.

Маецца на ўвазе ўзаемадзеянне з дзяржавамі ЕС па трох праграмах: “Латвія-Літва-Беларусь”, “Рэгіён Балтыйскага мора” і “Польшча-Беларусь-Украіна”. Раней у гэтых праграмах удзельнічалі толькі вобласці, якія непасрэдна мяжуюць з краінамі Еўрасаюза (Гродзенская, Брэсцкая, Віцебская). Цяпер, па новай тэрміналогіі еўрапейскай супольнасці, трансмежнымі прызнаны і ўсходнія рэгіёны.

Як лічыць выканаўчы дырэктар Каардынацыйнага бюро Праграмы ТАСІС Еўрапейскага саюза ў Беларусі Леанід Арлоў, цяпер важна якасна падрыхтаваць заяўкі на ўдзел у конкурсе праектаў трансмежнага супрацоўніцтва. Многае тут залежыць ад таго, наколькі ўмела будуць скаардынаваны дзеянні патэнцыйных удзельнікаў Еўрапейскага інструмента добрасудства і партнёрства, органаў мясцовай улады, рэгіянальнага агенцтва эканамічнага развіцця і іншых структур, якія маюць дачыненне да падрыхтоўкі заявак.

Творчасць не мае межаў

Таццяна Міхайлава

У Маскве, у Доме рускага замежжа, прайшоў вечар беларускай літаратуры.

Падзея адбылася ў рамках Дзён Беларусі ў Маскве. У гэты вечар прайшла прэзентацыя унікальнага нумара літаратурна-мастацкага часопіса “Сібірскае агні”, выпуск якога цалкам — усе 180 старонак — прысвечаны творчасці сучасных беларускіх празаікаў і паэтаў, многія з якіх ніколі раней не публікаваліся на рускай мове. Рэдакцыя адабрала творы 20 яркіх прадстаўнікоў беларускай літаратуры. Сярод гасцей вечара былі пісьменнік Валерый Казакоў, галоўны рэдактар часопіса Уладзімір Беразеў, літаратурныя крытыкі. Музычным упрыгожаннем вечара стала выступленне беларускага барда Віктара Шалкевіча.

— Ідэя выпуску, прысвечанага беларускай літаратуры, — сказаў Уладзімір Беразеў, — належыць руска-беларускаму пісьменніку Валерыю Казакову, які 8 гадоў жыў у Сібіры, а цяпер працуе ў Маскве. Часопіс традыцыйна займаўся перакладамі. Абараняць сваю родную мову творчасцю — і доўг, і гонар, і подзвіг.

На сустрэчы прагучалі вершы ўжо вядомых і маладых аўтараў — у прыватнасці, студэнткі Літаратурнага інстытута Яраславы Ананкі.

ЛІСТ У РЕДАКЦЫЮ

Зацікавіла спадчына

У горадзе Яраслаўлі прайшла штогадовая навукова-практычная краязнаўчая канферэнцыя навучэнцаў “Айчына”. У секцыі “Літаратурнае краязнаўства” першае месца заваяваў даклад адзінаццацікласніка школы № 14 Яраслава Сіроткіна. Малады даследчык, наведаўшы музей класіка беларускай літаратуры Максіма Багдановіча ў Яраслаўлі, зацікавіўся лёсам паэта.

Яраслаў працаваў з матэрыяламі пра паэта ў абласным архіве, у бібліятэках Яраслаўля, у музеі М.Багдановіча. Яго ўразіла кароткае і трагічнае жыццё паэта, і як шмат ён паспеў зрабіць. Вынікам стаў даклад “Максім Адамавіч Багдановіч: вопыт літаратурна-біяграфічнага даследавання”.

Цікава, што даклад Яраслава аказаўся не адзіным, які ілюструюць сувязі двух братэрскіх славянскіх народаў. Прывагое месца ў секцыі “Народазнаўства” заваявала дзевяцікласніца Яна Атрубіна з Першамайскага раёна Яраслаўскай вобласці,

Фрагмент экспазіцыі ў яраслаўскім “Музеі М. Багдановіча”

якая прадставіла навуковую работу “Беларусы на зямлі Першамайскай”. Аказалася, што першыя беларускія перасяленцы з’явіліся на землях раёна яшчэ ў 1903 годзе, а ў вёсцы Дор-Спаскі да Вялікай Айчыннай вайны жылі толькі беларусы.

У сваім дакладзе Яна расказала ў тым ліку і аб

лёсе сваёй прабабулі, якая разам з бацькамі пераехала ў Першамайскі раён у 1933 годзе.

Яраслаўцы актыўна цікавяцца гісторыяй і культурай Беларусі. Немалую ролю ў гэтым грае і “Музей Максіма Багдановіча”, дзверы якога заўсёды адчынены для наведвальнікаў.

Новае адкрыццё “Мемарыяла Вітаўта”

У Беларусі ўпершыню апублікавана унікальная пісьмовая крыніца па гісторыі Вялікага княства Літоўскага XIV стагоддзя

Пераклад дакумента ўбачыў свет на старонках часопіса “Беларуская думка”. Як паведаміў аўтар публікацыі гісторык Алег Ліцкевіч, “Мемарыял Вітаўта” датуецца 1390 годам. Князь Вітаўт тады ўзняў паўстанне супраць свайго дваюраднага брата, караля Польшчы, вялікага князя літоўскага Ягайлы. Збегшы ў Прусію, Вітаўт быў вымушаны растлумачыць магістру Тэўтонскага ордэна сваю папярэдняю палітыку і расказаць пра многія таямніцы гісторыі Вялікага княства Літоўскага. Гэтая прамова, запісаная пісарам крыжаносцаў на старадаўняй нямецкай мове, і атрымала ў навуковай літаратуры ўмоўную назву “Мемарыял Вітаўта”.

У дакументальным помніку апавядаецца пра гісторыю Вялікага княства Літоўскага за перыяд з 1341 па 1389 год. “Мемарыял Вітаўта” мае велізарнае значэнне для даследавання гісторыі старажытных беларускіх зямель

Князь Вітаўт. Гравюра XVI ст.

— Віцебскага, Крэўскага, Гальшанскага, Друцкага, Навагрудскага княстваў. Але не меней цікавая гэтая крыніца для вывучэння асобы самога Вітаўта, на долю якога прыйшлося нямаля выпрабаванняў, перш чым ён стаў у 1392 годзе ўладаром Літвы і Русі.

“Падобна біблейскаму цару Давіду на сваім шляху да ўлады перажыў князь Вітаўт многа няшчасцяў: і забойства бацькоў, і Крэўскую турму, з якой збег, пераапрунуўшыся ў жаночае адзенне, і ганьбу, і хлеб чужыны”, — гаворыцца ў прадмове да публікацыі.

“Мемарыял Вітаўта”

таксама каштоўны для гісторыі беларускай культуры. Бо гэты тэкст пазней быў выкарыстаны для стварэння выдатнага твора старабеларускай літаратуры — “Летапісца вялікіх князёў літоўскіх”. Акрамя таго, у “Мемарыяле” згадваецца залаты пояс, які гальшанскі князь Іван Альгімонтавіч падарыў князю Ягайлу.

Цяпер рукапіс, у якім запісаны “Мемарыял Вітаўта”, знаходзіцца ў адным з берлінскіх архіваў. Гэты фаліант з’яўляецца старажытнай канцылярскай кнігай Тэўтонскага ордэна, у якой запісваліся тэксты пагадненняў, якія складаліся з польскімі, рускімі і літоўскімі князямі ў XIII і XIV стагоддзях.

Нягледзячы на тое, што старажытнанямецкі тэкст “Мемарыяла” быў апублікаваны ў Лейпцыгу яшчэ ў 1863 годзе, помнік быў малавядомы ў беларускай гісторыяграфіі. Дагэтуль ён перакладаўся толькі на польскую (не поўнасю) і літоўскую мовы.

Заўсёды разам

У Новасібірскім цэнтры беларускай культуры адбылася сустрэча з нагоды выхаду кнігі “Сібір’ю звязаныя лёсы”

Людміла Бяляўская

Гэтая кніга прысвечана беларусам, якія ўпісалі найбольш яркія старонкі ў гісторыю Новасібірска і вобласці. Яе аўтар — дырэктар Новасібірскага абласнога цэнтры беларускай культуры Н.Кабанава, рэдактар — Л.Бяляўская.

На вечар-партрэт сабраліся ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, вучоныя, педагогі, пісьменнікі — тыя, хто сваімі здольнасцямі, высокім прафесіяналізмам заслужылі любоў і павагу сібіракоў. Былі паказаны відэасюжэты пра кожнага героя кнігі, іх дапаўнялі “жывыя” інтэрв’ю. Цёплую атмасферу сустрэчы стварала асабістая прысутнасць герояў кнігі.

Першыя яе раздзелы, як і відэасюжэты, пра тых, хто стаяў ля вытокаў аб’яднання беларускай Новасібірска. А гэта — В.Галуза і А.Мігэр. Менавіта яны ў 90-я гады здолелі адшукаць і сабраць суайчыннікаў у Новасібірску, адрадыць цікавасць да нацыянальных традыцый

і роднай мовы, ініцыяваць стварэнне Цэнтры беларускай культуры. Годна прадстаўлены ў кнізе ветэраны Вялікай Айчыннай. Напрыклад, Сафія Цімафеўна Домант, цяпер старшыня савета клуба франтавых сустрэч “Сібірачка”, расказала пра сваё партызанскае юнацтва, пра атрад Смаленскага палка асобага прызначэння, з якім прайшла праз усю вайну. Было аб чым расказаць і Івану Якаўлевічу Ганчарову, удзельніку Сталінградскай бітвы. Ён і сёння, ў свае 80 з лішнім гадоў, імкнецца ўвечкавечваць імёны сібіракоў, якія загінулі ў той цяжкай бітве: ставіць ім помнікі, разам з аднадумцамі ўзводзіць

капліцы, піша кнігі.

Вельмі кранальнай была сустрэча на вечары двух Ганчаровых — Івана Якаўлевіча і Пятра Лазаравіча. Ім, прадстаўнікам розных прафесій (адзін — юрыст, другі — вучоны, акадэмік), але людзям аднаго пакалення з беларускімі каранямі, было што ўспомніць. Дарэчы, дзеячам навукі адведзена ў кнізе значнае месца. Ёсць сярод іх сусветна вядомыя вучоныя. З беларускімі каранямі, напрыклад, патрыярх савецкай геалогіі нафты і газу акадэмік А.А.Трафімук і выдатны вучоны-хімік, арганізатар навукі В.А.Капцюг. Пра супрацоўніцтва з імі ўзгадваў на сустрэчы вучоны-селекцыянер, акадэмік П.Ганчароў і даследчык у галіне геамеханікі і распрацоўкі радовішчаў карысных выкапняў, акадэмік М.Курленя.

Продкі нашых землякоў апынуліся ў Сібіры яшчэ на мяжы XIX-XX стагоддзяў, пазней нехта прыехаў на будоўлі або маладымі спецыялістамі па размеркаванні. Напрыклад, прыехаў з Бела-

русі і па заканчэнні Томскага ўніверсітэта назаўсёды застаўся ў Сібіры В.Белкавец, цяпер ён загадчык кафедры Новасібірскага юрыдычнага інстытута. Не адразу, як ён гаворыць, прывык да сібірскага краю, яго людзей, “зборных, але адборных”. Пра гісторыю свайго жыцця ён і напісаў у нарысе “Я родам амаль з песні”. Гэтыя радкі можна лічыць лейтывам жыцця і Н.Купавы. Ён трапіў у Сібір пасля вайскавай службы і вучобы, больш за 30 гадоў адпрацаваў у Тагучынскім лесгастэхнікуме. “Родам з песні” і тры сяброўкі, якія маладымі настаўнікамі прыехалі з Беларусі ў Сібір. Аб гэтым у сваім нарысе і на сустрэчы расказала Л.Смірнова. Яна, як і Л.Старавойтава і З.Сцепаненка, прысвяціла сваё жыццё рабоце з моладзю. 38 гадоў аддала школе і сельскай настаўніца А.Асанавы з Балотнінскага раёна.

Госці з глыбінкі, запрошаныя на сустрэчу, былі асабліва рады магчымасці пагутарыць з новасібірскімі калегамі. Назаўжды “пры-

Тамара Блінова — адна з герояў кнігі

кіпела” да сваёй справы Т.Блінова — дырэктар цэнтры культуры і адпачынку пасёлка Горны Тагучынскага раёна. Тое ж можна сказаць і пра С.Осіпова з сяла Бергуль Паўночнага раёна, імя якога занесена ў “Залатую кнігу” Новасібірскай вобласці ў намінацыі “Завярненне прызначэння”.

На вечары дэманстраваліся і відэасюжэты пра беларускія фальклорныя калектывы Новасібірскай вобласці. Сярод іх добра вядомы бяргульскі фальклорна-этнаграфічны гурт

“Зорушка”, фальклорны гурт “Зязюля” з вёскі Каўбаса Кыштоўскага раёна. Апошні, дарэчы, увайшоў у тройку пераможцаў Другога фестывалю самадзейных творчых калектываў беларусаў Расіі.

Фальклорная тэма была прадоўжана і конкурсам відэафільмаў “Захаваем крыніцу дзедаўскай градыцы”.

Цікавай атрымалася выстава, на якую сабралі плён працы майстроў спрадвечна беларускіх рамёстваў — з саломакі, гліны, а таксама ўзоры вышыўкі і ткацтва.

